

عنوان مقاله:

انتخاب نقش و نگار، استفاده از زیورآلات در سوزن دوزی، باورها و فرهنگ مردم سیستان و بلوچستان

محل انتشار:

کنفرانس بین المللی فرهنگ، هنر و معماری اسلامی (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 4

نویسندگان:

فاطمه رضوانی نژاد - دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران، گروه علوم اجتماعی تهران، ایران

حسین آقاجانی مرسا - دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران، گروه علوم اجتماعی تهران، ایران

خلاصه مقاله:

گروه‌های انسانی و اقوام گوناگون که در مناطق مختلف زندگی می‌کنند، هر یک دارای ویژگی‌های قومی برجسته‌ای هستند و تحت‌تأثیر عوامل گوناگون از جمله بوم‌شناسی منطقه قرار دارند، که در همان نگاه اول، قومیت، حوزه زندگی، زبان و سایر مشخصات فرهنگی و اشتغال‌اتصالی آنان را در ذهن بیننده تداعی می‌کند. بدون شک صنایع بومی هر قوم که حاصل سلیقه، ذوق، ابتکار و خلاقیت هنرمندان آن قوم است، از افتخارات آنها بشمار می‌رود. باتوجه به آب و هوای گرم و سوزان منطقه سیستان و بلوچستان و عدم یا کمبود رویش گل و گیاه در بسیاری از مناطق فوق‌الذکر، زنان بلوچ و سازندگان زیورآلات بومی از نقوش گل و گیاه نمادهای مختلف در طرح‌های خود به‌وفور استفاده می‌نمایند. وبه گفته انسان‌شناسان، همه عناصر تزئینی دارای نماد خاصی می‌باشند که این نمادها نیز معانی خاصی را با خود حمل می‌کند. استفاده از نماد بیان‌کننده وجود یک نظام مشخص اجتماعی و فرهنگی است. هنرمند بلوچ می‌کوشد تا واقعیات زندگی، محیط اطراف، مردم منطقه و باورهای قومی خویش را در آثارش منعکس و بدین صورت جاودانه کند. هنرمندان از موجودات و حیواناتی که هر روز با آنان سروکار دارند و جزئی از زندگی آنان محسوب می‌شوند، نقش می‌زنند که هر کدام از نقش و نگارها دارای نام و مشخصات جداگانه می‌باشد. از طرفی بررسی‌ها نشان می‌دهد که هنر سوزن دوزی‌پیشه در تاریخ و گذشته هر منطقه دارد و در این بین سیستان و بلوچستان بخصوص از این واقعیت مستثنی نمی‌باشد. بررسی‌های انجام شده در این تحقیق بیانگر این موضوع است که تنوع و گسترده‌گی بین نقوش در سوزن دوزی، اشکال، نمادهای مختلف و معنا دار مربوط به مناطق مختلف سیستان و بلوچستان نشأت گرفته از فرهنگ و اعتقادات مشترک این قوم می‌باشد. با توجه به ناشناخته بودن این هنر اصیل، زیبا و ارزشمند، در این مقاله به بررسی مردم‌شناختی هنر سوزن دوزی و زیورآلات در پوشاک زنان بلوچ با تأکید بر نقش و نگارهای آن پرداخته می‌گردد، سعی بر معرفی انواع سوزن دوزی‌ها و زیورآلات پوشاک زنان بلوچ، بررسی نقوش و نمادهای بکار رفته در آنها، مفاهیم و معانی نقوش، کارکرد آنها در پوشاک زنان این دیار پرداخته خواهد شد.

کلمات کلیدی:

باور اجتماعی، بلوچ دوزی، زیورآلات، سوزن دوزی، سیستان و بلوچستان، نقش و نگار، نظام فرهنگی، هنر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/538067>

